

Dosarul nr. 3ra-1400/19

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (jud: A. Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, N. Chircu, N. Grumeza)

Î N C H E I E R E

4 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea Comercială „Bronic-Nord” Societate cu Răspundere Limitată,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Bronic-Nord” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 13 august 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, a fost casată hotărârea din 1 octombrie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă decizie de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 8 septembrie 2017 SC „Bronic-Nord” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, Aparatul Central, Direcția contestații cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că la 28 aprilie 2017 de către Direcția generală administrare fiscală Nord (DGAF Nord) a fost efectuat control fiscal prin metoda verificării totale la SC „Bronic-Nord” SRL privind corectitudinea respectării legislației fiscale pentru perioada de activitate 1 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2016 și anume, impozitul pe venit din activitatea operațională, impozitele și taxele locale, prime de asigurare obligatorie de asistență medicală, contribuțiile asigurărilor sociale de stat.

Potrivit actelor de control nr. 5-681959, nr. 5-681960 și nr. 5-681961 din 28 aprilie 2017, controlul a durat de la 7 aprilie 2017 până la 28 aprilie 2017 și a fost intentat în baza plângerii primarului Primăriei Parcova, din data de 23 decembrie 2016.

A menționat că conform actului de control nu s-au depistat dovezi de activitate de întreprinzător iar în urma controlului s-a constatat că întreprinderea nu dispune de oficiu, contabil și de unii angajați.

Asupra actului de control, administratorul Constantin Ababii și-a expus dezacordul prin explicațiile oferite la momentul aducerii la cunoștință a acestuia în fața inspectorilor fiscali.

În urma expunerii dezacordului prin explicațiile oferite de către administratorul SC „Bronic –Nord” SRL, anexate la actul de control nr. 5-681959, nr. 5-681960, nr. 5-681961 din 28 aprilie 2017, șeful-adjunct al DGAF Nord a emis decizia nr. 201 din 17 mai 2017 prin care SC „Bronic Nord” SRL i-au fost calculate suplimentar impozite și taxe în sumă totală de 94 740,84 de lei și aplicate amenzi, majorări de întârziere în sumă totală de 251 564,27 de lei. Toate constatările inspectorilor fiscali, fiind indicate în actul de control și decizia nr.210 din 17 mai 2017.

A explicat că la 12 iunie 2017, de către administratorul SC „Bronic - Nord” SRL a fost depusă contestație împotriva deciziei șefului-adjunct al Direcției generale administrare fiscală Nord nr. 201 din 17 mai 2017 prin care au fost aplicate sancțiunile pecuniare, cu solicitarea anulării acesteia ca fiind ilegală.

La 6 iulie 2017 de către directorul-adjunct al Serviciul Fiscal de Stat, a fost emisă decizia nr. 82 prin care s-a decis a prelungi termenul de examinare a contestației cu până la 30 de zile, iar ulterior la data de 3 iulie 2017 a fost emisă decizia nr. 104 prin care a fost respinsă contestația SC „Bronic-Nord” SRL ca fiind neîntemeiată, cu menținerea deciziei nr. 201 din 17 mai 2017.

Reclamantul a menționat că nu este de acord cu actele administrative emise de către pârâți, considerându-le ca fiind ilegale.

Astfel, a relevat că din conținutul actului de control nr. 5-681959 din 28 aprilie 2017 cu prelungirile respective, reiese că, practic unicul lucru considerat de inspectori drept încălcare, care în consecință a dus la calcularea suplimentară a impozitului pe venit reținut la sursa de plată, contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorie, primelor de asigurare medicală cu toate consecințele prevăzute de legislație (aplicarea amenzilor, penalităților) a fost necalcularea și neachitarea salariului pe perioada supusă controlului la două persoane.

A susținut că fondul respectiv de salarizare a fost estimat în cadrul controlului prin metode și din surse indirecte în temeiul art. 134 p.(12) Cod Fiscal, drept temei fiind invocat faptul că dările de seamă prezentate de către SRL „Bronic Nord” și înregistrate în sistemul informațional a Serviciului Fiscal de Stat au fost semnate de către conducător și contabil, iar potrivit controlului, în perioada supusă controlului întreprinderea a dispus de salariați.

Totodată, a indicat că potrivit actului de control „în urma controlului s-a constatat că de facto întreprinderea nu dispune de oficiu, contabil și careva angajați”, în act fiind menționat și faptul că nu s-au depistat dovezi de activitate de întreprinzător.

A considerat că actul de control conține concluzii absolut contradictorii, ceea ce trezește dubii referitor la obiectivitatea acestuia.

La fel, a relatat că în actul de control nu au fost indicate concret persoanele care se presupune că au fost angajate și durata timpului de lucru a acestora în condițiile în care s-a stabilit prin actul de control că întreprinderea nu are nicio activitate.

A afirmat că este neîntemeiată calcularea salariului a două persoane prin metoda indirectă având la bază hotărârea Guvernului nr. 165 din 9 martie 2010, deoarece potrivit acestei hotărâri cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real (la întreprinderi, organizații, instituții cu autonomie financiară, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, în continuare - unități) se stabilește în mărimea indicată (pentru fiecare an modificat în parte), calculat pentru un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună. Astfel, doar persoanele angajate oficial conform legislației muncii și care prestează de facto o muncă cu un program complet de lucru în medie de 169 de ore pe lună sunt pasibile și au dreptul la un salariu minim garantat în sensul hotărârii enunțate.

În consecință, a declarat că pârâtul nu a motivat cum a stabilit prin metode indirecte salariul minim garantat care se calculează pe un program complet de lucru în medie de 169 ore pe lună în situația în care s-a dovedit că întreprinderea de fapt nu exercită nicio activitate și la fel nu a demonstrat că la întreprindere activează de facto contabil, ci din contra a fost stabilit că întreprinderea de facto nu funcționează, nefiind prezentat niciun act de la Inspekția Muncii prin care să fie stabilite careva abateri de la normele Codului muncii.

Din conținutul actului de control, reclamantul a arătat că este imposibil de stabilit dacă SC „Bronic-Nord” SRL avea obligația să plătească lucrătorilor menționați salariul și dacă da în baza căror acte normative, nefiind clar în ce perioadă aceste persoane au activat, odată ce s-a stabilit că întreprinderea nu dispunea de contabil și angajați.

A susținut că la caz au fost aplicate eronat normele de drept material și anume art.4 alin.(1) și art. 3 lit. a) din Legea privind sistemul public de asigurare socială nr. 489-XIV din 8 iulie 1999.

Astfel, a indicat că în cadrul controlului prin metode și surse indirecte, organul fiscal estimează obligațiile fiscale în baza altor informații cum ar fi rulaje bancare, documente prezentate de alte organe, informații suplimentare ce nu le-a prezentat contribuabilul, dar nicidecum prin presupuneri.

Reclamantul a specificat că nu este de acord nici cu modul de calculare a impozitului pe bunurile imobiliare, deoarece în calcul au fost incluse bunuri imobile care lipsesc în planul cadastral, primit de la organul cadastral.

Mai mult, a afirmat că o parte din bunurile indicate în actul de control au fost demolate sau acaparate ilegal de către alte persoane motiv pentru care sunt în litigiu civil din anul 2012, iar estimarea valorii bunurilor imobile în scopul impozitării este una total eronată care a fost efectuată în lipsa proprietarului și fără a aduce la cunoștință acestuia rezultatul estimării.

A mai considerat că inspecktori fiscali prezenți la fața locului aveau obligația să inspeckteze bunurile imobile impozate pentru a constata dacă de fapt există sau nu în natură, fiindu-le puse la dispoziție toate cele necesare, dar aceștia din contra s-au bazat pe niște acte care reprezintă date eronate.

Ținând cont de faptul că decizia nr. 201 din 17 mai 2017 a fost emisă în baza unui act de control cu concluzii nefondate și cu aplicare eronată a normelor de drept material, o consideră ilegală și pasibilă de a fi casată.

A solicitat anularea actului de control nr.5-681959, 5-681960, 5-681961 din 28 aprilie 2017; anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală

administrare fiscală Nord nr.201 din 17 mai 2017; anularea deciziilor Serviciului Fiscal de Stat, Aparatul Central, Direcția Contestații nr.82 din 6 iulie 2017 și nr.104 din 3 august 2017.

Prin hotărârea din 1 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost admisă. A fost anulat actul de control nr.5-681959, 5-681960, 5-681961 din 28 aprilie 2017, decizia Serviciului Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord nr.201 din 17 mai 2017 și deciziile Serviciului Fiscal de Stat, Aparatul Central, Direcția Contestații nr.82 din 6 iulie 2017 și nr.104 din 3 august 2017. S-a încasat de la Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord și Serviciul Fiscal de Stat, Aparatul Central, Direcția Contestații în beneficiul SC „Bronic-Nord” SRL cheltuielile de judecată compuse din asistența juridică în sumă de 5000 lei.

La 5 octombrie 2018 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord a declarat apel împotriva hotărârii din 1 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central.

Prin decizia din 13 august 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Nord, a fost casată hotărârea din 1 octombrie 2018 a Judecătorei Bălți, sediul Central și a fost emisă o nouă decizie prin care cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a reținut ca fiind neîntemeiată concluzia primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, întrucât la caz, reieșind din suportul probator raportat la normele de drept material, a fost constatat cu certitudine că nu au fost întrunite condițiile prevăzute de lege ce ar servi temei de anulare a actelor administrative contestate.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanță nu a dat o apreciere obiectivă probelor administrate și nu a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, iar în consecință a aplicat și a interpretat greșit normele de drept material.

La 11 octombrie 2019 prin intermediul Oficiului Poștal, SC „Bronic-Nord” SRL a depus recurs împotriva deciziei din 13 august 2019 a Curții de Apel Bălți.

În susținerea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată și ilegală prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural, fiind apreciate în mod arbitrar probele.

A declarat că în pofida faptului că în instanța de apel a fost solicitată amânarea examinării cauzei, instanța a purces la examinare în lipsa intimatului, ceea ce a dus la încălcarea dreptului la un proces echitabil.

De asemenea, recurentul a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată, menționând că actele administrative contestate sunt ilegale și pasibile de a fi anulate.

A susținut că instanța de apel nu a dat o apreciere corespunzătoare tuturor circumstanțelor invocate, rezumându-se doar la poziția apelantului.

Recurentul a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii prin care să fie menținută hotărârea primei instanțe.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ, reține că prin Legea nr.116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În condițiile art. 257 alin. (1) al Codului administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 13 august 2019, iar recurentul a recepționat-o la 13 septembrie 2019, fapt confirmat prin avizul de recepție a scrisorii recomandate (f.d.251).

Astfel, recursul depus la 11 octombrie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) al Codului administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contencios administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Examinând temeiurile recursului depus de SC „Bronic-Nord” SRL, în raport cu materialele cauzei civile, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de SC „Bronic-Nord” SRL, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SC „Bronic-Nord” SRL.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) Cod administrativ, art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție dispune:

Recursul depus de Societatea Comercială „Bronic-Nord” Societate cu Răspundere Limitată, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu